

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

23 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Boico Victor, Plămădeală Ghenadie

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Leșan Nicolae în numele inculpatului și de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui

Cazac Vitalie XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanța: 24.04.2018 - 20.03.2019;

Instanța de apel: 24.06.2019 - 19.01.2021;

Instanța de recurs: 30.03.2021 - 23.11.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 20 martie 2019, a fost încetat procesul penal în privința lui Cazac Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta săvârșită constituie contravenția prevăzută de art.287 alin.(10) Cod contravențional, iar termenul de tragere la răspundere contravențională este prescris.

Corpurile delictive: mărfurile indicate în procesul-verbal privind efectuarea controlului vamal de către echipa mobilă nr.50 din 11.02.2018 cu anexa nr.1 și nr.2, ridicate în baza Ordonanței de recunoaștere drept corp delictive din 26 martie 2018 și autocarul de model XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX, au fost confiscate în beneficiul statului.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *in fapt* că, Cazac Vitalie, pe 11 februarie 2018, urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, prin contrabandă, fiind la volanul autocarului de model „XXXXX” cu numărul de înmatriculare „XXXXX”, care circula pe ruta Harkov (UKR) - Chișinău (MD), a introdus pe teritoriul Republicii Moldova, traversând frontiera de stat a Republicii Moldova din Ucraina, prin regiunea Transnistria - care nu este sub controlul instituțiilor de drept ale Republicii Moldova, trecând pe lângă postul vamal intern Criuleni, un lot de mărfuri fără acte de origine, indicat în

anexa 1 și 2 al procesului verbal privind efectuarea controlului vamal de către echipa mobilă, cu nr. 50 din 11.02.2018 și potrivit raportului secției reglementări tarifare și netarifare, parvenit sub nr.28/24-1843 din 26.02.2018, mărfurile au fost estimate în sumă totală de 219 018,5 lei, fiind ascunse în locuri special pregătite și anume în secțiunea pentru bagaje, situată sub roata din față, partea dreaptă și sub ușile metalice aflate deasupra roților din spate, a autocarului. La data de 11.02.2018 orele 07:00, la postul vamal intern Cricova, autocarul de model „XXXXXX” cu numărul de înmatriculare “XXXXXX”, la volanul căreia se afla Cazac Vitalie, a fost supus controlului vamal de către echipa mobilă a Serviciului Vamal, unde au fost depistate mărfurile aduse prin contrabandă, menționate mai sus.

Acțiunile lui Cazac Vitalie au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art.248 alin.(1) Cod penal, contrabanda - adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții mari, tăinuindu-le prin ascundere în locuri special pregătite.

3. Avocatul Barbacar Anatol în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia în partea corpurilor delictive, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acestea să fie restituite către proprietar.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, sentința este neîntemeiată și pasibilă de casare în partea dispunerii confiscării bunurilor, deoarece accesoriile auto, robinete, fittinguri și alte componente ale acestora au fost procurate în orașul Harcov (UKR) și transportate în port bagajul autocarului, modificări la caroseria acestuia nu au fost făcute, iar aceste obiecte nu au fost declarate la vamă din motiv că nu avea bani. În aceeași zi, la gara nord din orașul Chișinău s-a apropiat un domn pe nume Andrei, cu numărul de telefon XXXXX, care l-a rugat să transporte un aparat de măsurat intensitatea luminii pentru utilaj foto/video, aparatul respectiv l-a pus în salonul autocarului nefiind ascuns. După ieșirea din gară a fost stopat de patrula vama mobilă și a fost supus verificării, la ieșire au văzut aparatul respectiv, care era într-o husă. Împreună cu colaboratorii vamali au plecat la postul vamal intern Cricova unde a fost întrebat dacă are mărfuri nedeclarete. Le-a arătat obiectele sanitare și accesoriile auto, care au fost scoase și întocmit un proces-verbal. A explicat că aparatul care a fost depistat în salonul autocarului i-a fost transmis în aceeași zi, la autogara Chișinău. Nu a fost crezut și a fost acuzat că toate obiectele au fost transmise prin contrabandă din Ucraina.

Totodată, avocatul a menționat că, în cadrul cercetării judecătorești nu au fost prezentate și examinate careva probe incontestabile care să dovedească faptul că dispozitivul de imagistică termică „Pulsar Trail XP50”, obiectivul pentru imagine K1558B-16427 și obiectivul pentru imagine K1464B-16005 constituie obiect al contravenției prevăzute de art.287 alin.(10) Cod contravențional.

De asemenea, avocatul a considerat că, relevante speței sunt prevederile art.439⁷ alin.(2) Cod contravențional, care reglementează care sunt bunurile supuse confiscării speciale. În acest context, dispozitivul de imagistică termică „Pulsar Trail XP50”, obiectivul pentru imagine K1558B-16427 și obiectivul pentru imagine K1464B-16005 nu cad sub incidența acestui articol.

În sinteza celor expuse, avocatul a notat că, confiscarea ca măsură de

siguranță este prevăzută de lege (art.46 din Constituția Republicii Moldova, art.439⁷ Cod contravențional și art.106 Cod penal), legea, în acest sens fiind destul de clară, precisă și previzibilă, după cum stabilește în practica sa Curtea Europeană pentru Drepturile Omului. La caz, urmează de analizat dacă există un raport de proporționalitate între măsura solicitată de către autoritățile statului pentru realizarea interesului general și protecția acordată individului potrivit art.1 al Protocolului adițional nr.1 al CEDO.

3.1. Avocatul Leșan Nicolai în numele inculpatului, a depus amendament la apelul declarat, solicitând casarea acesteia în partea confiscării corpurilor delictive în folosul statului.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, mărfurile indicate în procesul-verbal privind efectuarea controlului vamal de către echipa mobilă nr.50 din 11 februarie 2018, indicate în anexele nr.1 și nr.2 și autocarul de model XXXXX, cu n/î XXXXX, au fost ridicate în baza ordonanței de recunoaștere în calitate de corp delict în data de 26 martie 2018 și confiscate în folosul statului. Astfel, confiscarea autocarului nominalizat, dispozitivului de imagistică Pulsar Trail XP50; obiectivului pentru imagine K1558B- 16427 și obiectivului pentru imagine K1464B-16005, cu mult depășește valoarea obiectului contravenției prescrise și nu este proporțională cu gravitatea faptei săvârșite de către Cazac Vitalie, dat fiind faptul, că valoarea în concretă a acestor bunuri nu a fost supusă evaluării.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului simpla faptă de încălcare a legislației nu este destulă pentru aplicarea măsurii de confiscare, fiind necesar de a stabili dacă măsura de confiscare corespunde gravității situației create, (*hotărârea CEDO din 6 noiembrie 2008 în cauza Ismaylov vs. Federația Rusă*).

La fel, a indicat avocatul că, prin confiscarea corpurilor delictive menționate statul a beneficiat într-o valoare mult mai mare decât suma taxelor ce ar fi fost percepute în cazul declarării acestora la control vamal.

Măsura de confiscare specială dispusă de prima instanță, în nici un caz nu poate fi apreciată de către un observator obiectiv ca fiind o măsură compensatorie pentru stat, fiind de fapt și de drept, o măsură de pedeapsă suplimentară și vădit excesivă, deloc proporțională cu gravitatea faptei comise de apelant.

Mai mult, măsura confiscării speciale în materie contravențională, pentru fapta prevăzută de art.287 alin.(10) din Codul contravențional, se aplică cu mai multă ușurință decât în situația săvârșirii unor fapte prevăzute de legea penală deși se înțelege că, măsura de siguranță a confiscării bunului, care potrivit Codului penal, în principal are un caracter de sancționare și nu reprobator, întrunind astfel, din perspectiva jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, criteriile referitoare la acuzația penală, în condițiile în care, prescripția tragerii la răspundere penală/contravențională, prin esența sa reprezintă un act prin care statul renunță la pedepsirea persoanei, care a comis o faptă penală/contravențională.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2021, a fost admis apelul avocatului Barbacar Anatolie, casată parțial sentința, în partea confiscării autocarului și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care autocarul de model XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX, s-a restituit proprietarului.

În rest, sentința s-a menținut fără modificări.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, chiar dacă avocatul Barbacar Anatolie a depus cerere de recurs, iar avocatul Nicolae Leșan a depus amendament la acest recurs, acestea urmează a fi considerate apeluri și examinare după procedura de examinare a apelului. Potrivit prevederilor art.437 alin.(1), pct. 1) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate de judecătoria privind infracțiunile ușoare pentru săvârșirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa non privativă de libertate, ceea ce nu este aplicabil art.248 alin.(1) Cod penal, pentru care legea prevede pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 2 500 la 3 000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, cât și pentru a nu fi încălcat dreptul la un recurs efectiv.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță a examinat cauza minuțios, multilateral, sub toate aspectele și în baza tuturor probelor administrate, justificat a concluzionat că, fapta lui Cazac Vitalie nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(1) Cod penal, fapta acestuia fiind legal încadrată în prevederile art.287 alin.(10) Cod contravențional.

În asemenea condiții, se pune problema dacă poate fi confiscat mijlocul de transport, folosit de către făptuitor pentru transportarea sau tănuirea mărfurilor, obiectelor și altor valori în contextul contravenției, prevăzute de art.287 alin.(10) Codul contravențional, luând în considerație prevederile art.1 al Protocolul nr.1 adițional CEDO, care statuează expres că, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauza de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Cu trimitere la prevederile art.439⁷ Cod contravențional, instanța de apel a subliniat că, într-o interpretare extensivă a sintagmei „*utilizate sau destinate*” este clar că mijlocul de transport este folosit de către făptuitor, pentru a transporta bunurile interzise de lege. Totuși, o interpretare restrictivă ar trebui să ghideze către o analiza orientată exclusiv pe aceea că mijlocului de transport care nu a fost fabricat, pregătit sau adaptat, în scopul realizării laturii obiective a contravenției sau infracțiunii incriminate, nu cade sub incidența sintagmei „*utilizate sau destinate*”. Prin urmare, din moment ce mijlocul de transport a fost fabricat, pregătit sau adaptat, în scopul realizării laturii obiective a contravenției sau infracțiunii de contrabandă, aceasta ar putea justifica, din punct de vedere legal, dispunerea confiscării speciale a mijlocului de transport.

La caz, instanța de apel a reflectat asupra faptului că, inculpatul Cazac Vitalie a declarat că, „... a luat aparatul respectiv și l-a pus în *salonul autocarului. El nu a fost ascuns*. După ieșirea din gară, dorind să se deplaseze la spălătorie, a fost stopat de patrula vama mobilă, care l-a rugat să intre în salon să vadă ce are în mașină. El le-a permis, și ei au verificat automobilul, iar la ieșire au văzut aparatul respectiv, care era într-o husă. Ei l-au desfăcut, după ce au insistat să plece la postul Vamal intern Cricova. Deplasându-se la postul vamal intern, a fost întrebare dacă mai are mărfuri nedeclareate, la ce *el a comunicat că are obiecte sanitare și accesoriile auto și le-a arătat locul aflării lor*. A explicat că, aparatul depistat în salonul autocarului i-a fost transmis în aceeași zi, la autogara Chișinău, *dar obiecte*

sanitare și accesorii auto el le-a procurat la piață, din care motive acestea nu pot fi declarate...”, cât și a martorilor Pripa Radu și Gîrbu Ruslan, care au declarat că, „...în urma verificărilor s-a depistat un lot de mărfuri comerciale tănuite în aripile din spate, în veceul și în locuri special amenajate situate în portbagajul autocarului...”, iar, fiind întrebat dacă mai are obiecte interzise, inculpatul Cazac Vitalie a recunoscut că, are obiecte sanitare și accesoriile auto și le-a arătat locul aflării lor, care ulterior verificării au fost depistate în aripile din spate, în veceul și în locuri special amenajate situat în portbagajul autocarului, prin ce se demonstrează faptul că, autocarul a fost curat în completații care este și anumite modificări la caroseria acestuia nu au fost făcute, dar le-a plasat în locurile destinate pentru bagaje.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că, măsura de confiscare specială, în raport cu gravitatea faptei nu este proporțională cu protecția deosebită acordată dreptului de proprietate în baza art.1 al Protocolului adițional 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, soluția instanței de fond, despre confiscarea bunurilor, fiind direct prejudiciabil drepturilor și libertăților fundamentale ale inculpatului și persoanelor terțe, reținând faptul că, valoarea medie de comercializare a unui autocar de model XXXXX, n/î XXXXX, anul fabricării XXXXX, constituie circa 5 770 euro. Conform cursului oficial al BNM la 16.02.2018 (1 euro=20,9077 MDL), preț mediu de piață a autocarului examinat constituie circa 120 637 MDL

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, contravenția comisă de către Cazac Vitalie, urma a fi sancționată cu amendă de la 900 la 1 200 unități convenționale, ce constituie suma de la 45 000 lei până la 60 000 lei, pe când valoarea în vamă a mărfurilor de larg consum reținute de către echipele mobile ale Serviciului Vamal constituie suma de 219 018,5 lei, iar valoarea autocarului constituie suma de 120 637 lei.

Astfel, instanța de apel a conchis că, Cazac Vitalie s-a aflat la prima abatere, nu a fost atras la răspundere pentru încălcări similare ca activitate obișnuită producătoare de venituri, unitatea de transport a fost dobândita din mijloace legale, este unica sursă de venit pentru întreținerea familiei, inculpatul are la întreținere doi copii minori, astfel, lipsește scopul de a contracara activitatea ilicită ulterioară a lui Cazac Vitalie.

Referitor la argumentele expuse de avocatul Nicole Leșan, privind audierea lui Opațchi Andrei în calitate de proprietar al dispozitivului de imagistică Pulsar Trail XP50, obiectiv pentru imagine K1558B-16427 și obiectiv pentru imagine K1464B-16005, precum și restituirea acestor bunuri proprietarului, instanța de apel, le-a consideră neîntemeiate. La materialele cauzei lipsește cererea lui Opațchi Andrei, precum că aceste bunuri i-ar aparține sau că a întreprins măsuri procesuale pentru restituirea bunurilor, or, asemenea cerere a fost înaintată de către avocatul Leșan Nicolae, avocat în interesele inculpatului Cazac Dumitru, dar împuterniciri de a reprezenta interesele lui Opațchi Andrei, avocatul nu a prezentat, asemenea demersuri nu au fost înaintate la urmărirea penală și nici în instanța de fond.

Mai mult, la materialele cauzei nu este depusă nici o cerere din partea proprietarului dispozitivului de imagistică Pulsar Trail XP50, obiectiv pentru

imagine K1558B-16427 și obiectiv pentru imagine K1464B-16005, privind restituirea acestor bunuri proprietarului, ceea ce denotă faptul că, instanța de fond legal a stabilit că, aceste obiecte constituie obiectul contravenției fiind atribuite ca corpuri delictive și respectiv legal confiscate în folosul statului.

5. Avocatul Nicolai Leșan în numele inculpatului, a contestat cu recurs decizia adoptată, solicitând casarea acesteia în partea confiscării corpurilor delictive în folosul statului, cu judecarea cauzei și pronunțarea unui noi hotărâri în această parte.

În motivarea recursului avocatul a indicat că, dispozitivului de imagistică Pulsar Trail XP50, obiectiv pentru imagine K1558B-16427 și obiectiv pentru imagine K1464B-16005 să fie restituite recurentului pentru a fi transmise proprietarului Opațchi Andrei.

Avocatul a susținut că, la examinarea apelului a solicitat audierea lui Opațchi Andrei care este proprietarul obiectelor confiscate în folosul statului. Acesta nu a fost audiat deși are importanță pentru justa examinare a cauzei, inclusiv și pentru a nu admite prejudicierea drepturilor și intereselor acestuia.

Totodată, a specificat avocatul că, dispozitivului de imagistică Pulsar Trail XP50, obiectiv pentru imagine K1558B-16427 și obiectiv pentru imagine K1464B-16005, nu reprezintă bunurile contravenției, fiind proprietatea unei terțe persoane, dreptul de proprietate căreia a fost prejudiciat, ceea ce atestă ilegalitatea măsurii speciale – confiscarea în folosul statului.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea parțială a acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului procurorul a indicat că, decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea ce ține de neaplicarea confiscării speciale a autocarului de model XXXXX, n/î XXXXX, anul fabricării XXXXX, eroare de drept care impune casarea parțială a acestea.

Sub aspectul problemei comentate, în opinia procurorul este neîntemeiată soluția instanței de apel, deoarece prin neconfiscarea specială în folosul statului a autocarului de model XXXXX, n/î XXXXX, care de fapt este obiectul infracțiunii de contrabandă, nu a fost înlăturată starea de pericol de a fi săvârșite noi fapte ilegale, prin utilizarea acestuia.

Mai mult, inculpatul Cazac Vitalie, a utilizat autocarul de model XXXXX, n/î XXXXX, pentru săvârșirea faptei de contrabandă, deoarece acesta era un mijloc indispensabil de realizare a actului de conduită încriminat, reprezentând o componentă a modului de concepere a activității ilegale.

6. Judecând recursurile declarate în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că, recursul avocatului în numele inculpatului urmează a fi respins, ca inadmisibil, iar recursul procurorului urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

6.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Leșan Nicolai în numele inculpatului.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că, deși titularul acestuia nu a invocat careva temeiuri pentru recurs stipulate la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, totuși acesta își exprimă dezacordul cu soluția instanței de apel în partea aprecierii probelor de către instanțe ierarhic inferioare, temei de casare care este prevăzut de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, criticile recurentului se axează pe ideea că, instanța de apel greșit a menținut hotărârea primei instanței în partea confiscării speciale a dispozitivului de imagistică Pulsar Trail XP50, obiectiv pentru imagine K1558B-16427 și obiectiv pentru imagine K1464B-16005.

Însă, verificând alegațiile acestuia și circumstanțele cauzei în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că, acestea sunt neîntemeiate, iar acest temei nu-și găsește confirmarea în speța dedusă judecării.

Astfel, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că, instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins argumentele părți apărări, la caz, fiind administrate probe pertinente și concludente susceptibile să întemeieze confiscarea specială a dispozitivului de imagistică Pulsar Trail XP50, obiectiv pentru imagine K1558B-16427 și obiectiv pentru imagine K1464B-16005.

Totodată, Colegiul penal lărgit constată că, recurentul critică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând ca necorespunzător circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei, instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Toate probele administrate au primit apreciere la justa lor valoare, concluziile privind confiscarea specială pusă în discuție de către avocatul Leșan Nicolai, rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurent, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei. În contextul dat, Colegiul penal lărgit reține că,

art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit însușește motivarea instanței de apel referitor la argumentul avocatului privind audierea lui Opațchi Andrei în calitate de proprietar al dispozitivului de imagistică Pulsar Trail XP50, obiectiv pentru imagine K1558B-16427 și obiectiv pentru imagine K1464B-16005, precum și restituirea acestor bunuri proprietarului, care au fost considerate neîntemeiate, deoarece la materialele cauzei lipsește cererea lui Opațchi Andrei, precum că acest bun îi aparține sau că a întreprins careva măsuri procesuale prin restituirea acestui bun. Asemenea cerere a fost înaintată de către avocatul Leșan Nicolae, avocat în interesele inculpatului Cazac Dumitru, însă, împuterniciri de a reprezenta interesele lui Opațchi Andrei, avocatul nu a prezentat, mai mult, asemenea demersuri nu au fost înaintate nici la urmărirea penală, nici în instanța de fond.

În acest context, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, la materialele cauzei nu este depusă nici o cerere din partea proprietarului, privind restituirea acestor bunuri, ceea ce denotă faptul că, instanțele ierarhic inferioare legal au stabilit că, aceste lucruri constituie obiectul contravenției fiind atribuite ca corpuri delictive și respectiv legal confiscate în folosul statului.

Mai mult, Colegiul penal lărgit reiterează faptul că, criticile recurentului au format obiect de discuție în instanța de apel, asupra cărora aceasta s-a expus, concluzii ale instanței de apel care se însușesc de către instanța de recurs pe deplin și astfel nu se mai impune reluarea unei motivări repetate, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 al hotărârii sale în cauza Albert c. României din 16 februarie 2010, a statuat că, art.6 §1 din CtEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

6.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de procuror.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și menținerea sentinței, când apelul a fost greșit admis.

Tot aici, urmează a fi reiterate și stipulările din art.434 Cod de procedură penală, unde este indicat că, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea

dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul art.414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că, soluția instanței de apel în partea soluționării chestiuni privind neaplicarea prevederilor art.106 Cod de procedură penală, în privința autocarului de model XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX, este eronată, apelul avocatului în numele inculpatului fiind greșit admis în această parte, iar hotărârea primei instanțe fiind una legală și întemeiată.

Prin urmare, se atestă că instanța de apel admitând cerința avocatului cu privire la returnarea autocarului de model XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX, a interpretat greșit prevederile legale aferente speței, fapt ce denotă că hotărârea atacată în această parte, nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, eroare de drept care se încadrează în temeiul de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

Potrivit conceptului doctrinal în materie penală, măsurile de siguranță sunt percepute în calitate de prevențiune pre delictuală și au scop înlăturarea stărilor de pericol, care au determinat recurgerea la săvârșirea de fapte prevăzute de legea penală. Aceste măsuri au caracter provizoriu, finalitatea lor constând în garantarea executării obligațiilor cu caracter patrimonial, în cazul condamnării inculpatului printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pronunțată cu respectarea garanțiilor reglementate de Codul de procedură penală, pentru desfășurarea unui proces echitabil.

Pe această linie de considerente, Colegiul penal lărgit menționează că, în accepțiunea dispoziției art.106 Cod penal și respectiv art.439 Cod Contravențional, confiscarea specială este o măsură de siguranță cu caracter patrimonial, care constă în trecerea forțată și gratuită în patrimoniul statului a unor bunuri sau valori care au servit la săvârșirea faptei penale sau au rezultat din săvârșirea acesteia, ori sunt deținute contrar legii.

Simpla faptă de încălcare a legislație, nu este destulă pentru aplicarea măsurii de confiscare potrivit jurisprudenței Curții Europene, or în acest sens este necesar de stabilit dacă măsura de confiscare corespunde gravității situației create (*cauza Ismaylov vs F. Rusă din 06.11.2008*), măsura confiscării neprezentând în sine o pedeapsă, dar deopotrivă considerată ca o măsură de siguranță sau o consecință civilă a unei fapte ilicite săvârșite.

Ținând cont de raționamentele expuse *supra*, Colegiul penal lărgit consideră pripită soluția instanța de apel, privind neaplicarea confiscării speciale a autocarului de model XXXXX, cu numerele de înmatriculare XXXXX, cu restituirea acestuia proprietarului, or măsura confiscării speciale, trebuie să impună

făptașului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea faptei săvârșite și să fie suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți perturbate printr-o faptă ilegală, or într-o altă interpretare referitor la confiscarea bunurilor utilizate sau rezultate de la săvârșirea faptei ilicite, ar conduce la posibilitatea eludării cu ușurință a dispozițiilor legale, deoarece de fiecare dată făptașii s-ar putea apăra, invocând faptul proporționalității, respectiv activitatea ilicită ar putea continua.

Colegiul penal lărgit consideră neîntemeiată soluția instanței de apel, deoarece prin neconfiscarea specială în folosul statului a autocarului de model XXXXX, cu numerele de înmatriculare XXXXX, care de fapt este obiectul infracțiunii de contrabandă, nu a fost înlăturată starea de pericol de a fi săvârșite noi fapte ilegale, prin utilizarea acestora.

Mai mult, inculpatul Cazac Vitalie, a utilizat autocarul pentru săvârșirea faptei de contrabandă, deoarece acesta era un mijloc indispensabil de realizare a actului de conduită încriminat, reprezentând o componentă a modului de concepere a activității ilegale.

În cazul de față, reieșind din gradul de implicare a inculpatului în acțiunile comise, prin modul în care a fost concepută activitatea ilegală, cu folosirea mijlocului de transport destinat să servească la realizarea laturii obiective a contrabandei, se deduce că, autocarul a servit la săvârșirea faptei în întregul ei, în sensul ca fără utilizarea acesteia, nu s-ar fi putut realiza apropierea efectivă a obiectului material al infracțiunii.

Totodată, pentru faptul trecerii prin contrabandă, peste frontiera vamală a Republicii Moldova a unui lot de mărfuri, cu utilizarea autocarului, *în care au fost ascunse în locuri special pregătite și anume în secțiunea pentru bagaje, situată sub roata din față, partea dreaptă și sub ușile metalice aflate deasupra roților din partea spate*, inculpatul Cazac Vitalie, a realizat scopul faptei ilicite potrivit art.439⁷ alin.(1), (2), (3), (6), (8) Cod Contravențional, urma a fi confiscate și trecute în proprietatea statului nu numai mărfurile indicate în procesul-verbal privind efectuarea controlului vamal de către echipa mobilă nr.50 din 11.02.2018 cu anexa nr.1 și nr. 2, ridicate în baza ordonanței de recunoaștere drept corp delictive din 26 martie 2018, dar și autocarul de model XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX.

Subsecvent, Colegiul penal lărgit menționează că, nu este clară soluția instanței de apel în partea restituirea autocarului. În cazul în care se constata că în urma confiscării speciale au fost lezate drepturile patrimoniale și nepatrimoniale a „proprietarului legal”, acesta din urmă putea iniția o acțiune de redobândire a drepturilor lezate în procedura civilă, iar în cazul recunoașterii acestui drept, bunul confiscat urma a fi întors în natură sau în echivalent bănesc.

Astfel, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, prima instanță corect a conchis că autocarul de model XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX, urmează a fi confiscat în beneficiul statului

În consecință, Colegiul penal lărgit va admite recursul ordinar declarat de procuror și va dispune casarea parțială a deciziei recurate, doar în partea ce ține de confiscarea specială a autocarului de model XXXXX n/î XXXXX, în beneficiul

statului, cu menținerea sentinței în această parte.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1), pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Leșan Nicolae în numele inculpatului.

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui *Cazac Vitalie XXXXX*, în partea soluționării chestiunii privind neaplicarea prevederilor art.106 Cod penal, în privința autocarului de model XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX, cu menținerea în această parte a sentinței Judecătorei Criuleni din 20 martie 2019, în aceeași cauză.

În rest decizia contestată, se menține.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 ianuarie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Boico Victor

Plămădeală Ghenadie